

Su Keruwa' nek Sulat ni San Pablo ri ni Timoteo

Pesi'una

Su gembagel neg bahin se *Keruwa' nek Sulat ni Pablo ri ni Timoteo* giin su nga gegulingen nek sambag ni Pablo ri ni Timoteo, gisip begu nek sementaun bu' sumusunud ri seniin. Suk tima sek sulat keni giin suk pegantus. Sinembagan bu' inulikseg si Timoteo sek pekpeddayun sek pekemetinumanen sek pekpemetuud riin ni Jesus Christ, sek pekpebilin seng metuud nek penendu'an se Gempiya ne Gesuyen bu' sed Daan ne Keligenan, bu' sek pegbaal seg baalenen gisip mentetendu' bu' mengwawali, isan pa se nga keliseran bu' peksupak.

Pinegulan si Timoteo metendeng seng melaaten ne kelebu'an seg “binural bu' genda'irunik paluun nek pegaddat” ay mekedlaat ini se nga getaw neng minginengeg.

Ri se dlaunan keni, pirelendeman si Timoteo seng miksulat metendeng se dlendasan se gegulingen ne ketubu' bu' ketuyu'an—sek pektu'uun, pekpebaba'en, pekpetailen, pekeme'inentusenen, bu' pegantusen isan pa sek pedlutus.

Ngang Misulat ri sek Sulat keni

I. Pesi'una 1.1-2

II. Pekpesalamat bu' Pegulikseg 1.3—2.13

III. Sambag bu' Penegul 2.14—4.5

IV. Su Kebetang ni Pablo 4.6-18

V. Su ketapusan ne ngak Pengumusta 4.19-22

¹ Seni'a Timoteo,

Sulat keni buwat ni Pablo, ne gapustulis ni Christ Jesus, sinugu' pebiyan se keliyag ned Diwata sek pegasuy sek sinaad ne ketubu' neng me'angken ta riin sek pekesalabuuk ri ni Christ Jesus.

² ✧ Miksulatu ri seni'a, gisip pinetail'u neg bata'.

Sud Diwata ne Gama' bu' si Christ Jesus ne Ginu'u ta megbegay siya ri seni'a ne kepiya, dlelaat, bu' kelinaw.

Pekpesalamat bu' Pegulikseg

³ Mikpesalamatu ri sed Diwata, nek pini-beliyan'u duma se dlimpiyu ne kunsinsiya, maa' seg binaal nu nga gepu'an'u. Mikpesalamatu ri seniin seng mirelendeman'u dya'a kanunay se ngak pegampu'u gendaw bu' gebii.

⁴ Mirelendeman'u su ngak peksegaw mu bu' liyagan'u gupiya neng me'ita'a arun pedleliya-genu gupiya.

⁵ ✧ Mirelendeman'u sung metinuuren mu nek pektu'u, maa' sek pektu'u ne gepu'an mu ne si Loida bu' se gina' mu ne si Eunice. Bu' misiguruu neng maa' rema run nini suk pektu'u mu.

⁶ Tendeng run nini perelendeman'u dya'a ne gamit mu kanunay suk tinawan neg binegay ri seni'a ned Diwata sed dinepen'u su nga gemeg'u ri seni'a.

⁷ Ay su Gispiritu neg binegay ri senita ned Diwata nda' pegbaal ri senita neng metalaw,

✧ **1:2 1:2:** Su Ngak Pimbaal 16.1. ✧ **1:5 1:5:** Su Ngak Pimbaal 16.1.

tumu', su Gispirituun migbegay ri senita ne ga'em, petail, bu' pekpegeng ri se gegulingen.

⁸ Aas ndi'a mpiid sek pektalu' para se Ginu'u ta bu' senaan, neng miperisu tendeng ri ni Christ. Tumu', peddumaa sek pegantus para seng Melengas ne Gesuyen, sumala' sek sekeg neg binegay ri seni'a ned Diwata para run nini.

⁹ Linuwasen ita bu' pimili'en arun mbaal ne nga getawaan, gena' tendeng se ngang mibaal ta, bu' ndi' se gegulingenen ne ketuyu'an bu' kepiya. Binegain ri senita kepiya keni pebiyan riin ni Christ Jesus se genda' pa pegatad suk panahun,

¹⁰ ma'ad nemuun pirayag na riin senita pebiyan sek peddateng neng Menleluwas ta, ne si Christ Jesus. Dinaagen su ga'em se kemetain bu' pebiyan seng Melengas ne Gesuyen pirayag su ketubu' ne genda'iruni gekteben.

¹¹ ✧ Ay tinendu'u ned Diwata gisip gapustulis bu' mentetendu' sek pekpesuun seng Melengas ne Gesuyen,

¹² ne tendeng run nini, inantus'u ngag betang keni. Ma'ad nda'u mpiid run ay mi'ilalau suk sineligan'u bu' mikesiguruu neng mekegbaal giin sek pegbantay landunik piniyalen ri senaan tampan se Gendaw ketu.

¹³ Sunud mu su dlendasan seng metuud nek penendu'an nek tinendu'u ri seni'a, bu' pekpebilin'a ri sek pektu'u bu' sek petail neng mi'angken ta tendeng sek pekesalabuuk ta ri ni Christ Jesus.

✧ **1:11 1.11:** 1 Timoteo 2.7.

¹⁴ Pebiyan se ga'em ne Gispiritu Santu, neng mikengel riin senita, bentayay mu su ngang melengas ne ngag betang nek piniyal ri seni'a.

¹⁵ Misuunan mu ne suk salasala ned ditu sek probinsiya seg Asia, duma na si Figelo bu' si Hermogenes mineleng ri senaan.

¹⁶ Su Ginu'u melelaat siya sek penimalay ni Onesiforo, tendeng ay sigi naun peleliyagay, bu' nda' giin mpiid sek pekeperisuu.

¹⁷ Ma'ad seng minateng giin rini seg Roma, mi-gatad giin menengaw ri senaan tampan mibaangan naun.

¹⁸ Su Ginu'u melelaat siya ri seniin se Gendaw ketu! Bu' misuunan mu gupiya gendun kebagel sung mibaalen para senaan ritu seg Efeso.

2

Sung Melengas nek Sundalu ni Christ Jesus

¹ Aas para seni'a, Timoteo gisip bata'u, peng-meligen'a pebiyan se kepiya neng mi'angken ta ri sek pekesalabuuk ri ni Christ Jesus.

² Bu' landuning mirenggeg mu ri senaan, ne ginasuy'u tu seng metungenga'an neng melaun ne ngak sintigus, salig mu ngag betang keni se keseligan ne nga getaw, neng mekegbaal rema sek pektendu' tu sed duma.

³ Peddumaa sek pegantus, gisip melengas nek sundalu ni Christ Jesus.

⁴ Nda'irunik sundalu neng menibeli gisip sundalu nek pedlemugen su ngak terbahu ne genda' meruma ri sek pekesundaluun, arun pedleliya-gen su gesegen.

⁵ Bu' sung menlemet neng medduma riin sek saliyen, ndi' mekerawat ne ganti bu' ndi' giin meksunud se ngak pemala'ud sek saliyen.

⁶ Sung mentetaun neng mikpetuges kina'enlan mekebahin se guna nek sengk'u.

⁷ Pegena'ena' mu suk tinalu'u, tendeng ay su Ginu'u megabang ri seni'a sek peksabut se dlaunan ken.

⁸ Peddelendem mu si Jesus Christ ne gesalan ni David. Mitubu' giin puli' buwat se kemetain bu' giin nini sung Melengas ne Gesuyen neg winaliu.

⁹ Tendeng ay winaliu sung Melengas ne Gesuyen, migantusu bu' kinadinanu pa ngani' maa' neng mememunu' ma'ad suk talu' ned Diwata nda' mekedinaay.

¹⁰ Aas inantus'u su dlaun ne ngag betang para se nga getawan nek pimili' ned Diwata arun mekaangken ilan rema se keluwasan neg buwat riin ni Christ Jesus neng medlekelebu'an se ketubu' ne genda'iruni gekteben.

¹¹ Metuud ini nek telu'en:

“Bu' matay ita duma seniin,
metubu' ita rema duma seniin.

¹² ☆ Bu' mekpeddayun ita sek pegantus,
medlegari' ita rema duma seniin.

Bu' limeren ta giin,
limeren ita rema niin.

¹³ Bu' ndi' ita metinumanen,
mekpebilin giin neng metinumanen,
tendeng ay ndi' giin mekelimed ri se gegulin-
genen.”

☆ **2:12 2.12:** San Mateo 10.33; San Lucas 12.9.

Sung Menteterbahu neng Mekepedleliyang ri sed Diwata

¹⁴ Perelendemay mu su nga getawan run nini, bu' pemendu'ay mu ilan ri seng metungenga'an ned Diwata, ne ndi' ilan mengaddat se ngak talu'. Ndi' ini mekegbegay ne kepiyanan, bu' ndi' mekedlaat ma'aray tu se nga getaw neng minginengeg.

¹⁵ Penentuway mu ne sud Diwata pedleliyagen gupiya ri seni'a, maa' seng minerbahu ne ndi' mbaya' mpiid riin sek terbahuun, neng miktendu' se ginsaktu neng minsahi se kemetuuran ned Diwata.

¹⁶ Liyaway mu su genda'ik paluun bu' binural nek pektuntul neng mekepelayu' ma'aray se nga getaw buwat ri sed Diwata.

¹⁷ Suk tinendu' nilan maa' nek pengiru neng mekit ri se guned. Sud duwa' tawan neng miktendu' run nini gilana si Hymeneus bu' si Filetus.

¹⁸ Mibalag ilan ri se kemetuuran bu' sinamuk nilan suk pektu'u nud duma ne ngang mektetu'u sek pektalu' ne suk peketubu' puli' mihitabu' na.

¹⁹ ✧ Ma'ad sung meligen nek penligen nek pi'imetang ned Diwata ndi' gaid mpareg; bu' ngak talu' keni misulat ritu: "Mi'ilala ne Ginu'u su dlaun neng niin," bu' "Su dlaun neng mektalu' neng misakup ilan riin se Ginu'u kina'enlan tumeliyud sek pegbaal neng melaat."

²⁰ Riin se gembagel neg balay, duuni ngang mikeleseles ne ngak pinggan bu' nga dya'ung; sud duma binaal buwat sek pelata bu' bulawan,

✧ **2:19 2.19:** Ngang Numero 16.5.

sud duma se gayu bu' melengket ne dlupa'; sud duma para sek pinain nek pedlegamit, bu' sud duma para se gena' nek pinain nek pedlegamit.

²¹ Aas bu' su nga getaw neng medlimpiyu ri se gegulingen nilan buwat se dlaun neng melaat ne ngag betang, megamit para sek pinain ne ketuyu'an, tendeng ay tinudyan nilan su ketubu' nilan arun megamit ne Gegalen nilan, bu' andam sek pegbaal se isan landun neng melengas ne ngag baalen.

²² Aas liyaway mu sung mekelaat ne ngak tinguha' sek pekebegumbata'. Penentuway mu suk pekemtareng, suk pektu'u, suk petail, bu' su kelinaw duma se nga getaw ne dlimpiyu suk pengena'ena' neng miktawag ri se Ginu'u arun mekpe'abang.

²³ Bu' liyaway mu rema sug binural bu' su genda'ik paluun ne ngak pegaddat, ay misuunan mu na neng mekpagaw ini ri se ngak pegbunu'.

²⁴ Gisip sesugu'en ne Ginu'u, kina'enlan ndi'a mensait ma'ad mpiyaa tu se dlaunan, melengas bu' melipebeba'en neng mentetendu',

²⁵ neng melimiya'en sek pektendu' se ngang meksupak ri seni'a, ay ali' bu' sud Diwata megbe-gay ri senilan ne kehigeyunan sek peddiksi' bu' mekesuun se kemetuuran.

²⁶ Bu' rayun mekegena'ena' ilan bu' mekeliyaw ilan se kilet ni Satanas, neng midlaam ri senilan bu' sumunud ri se dliyagaan.

3

Su Ketapusan ne nga Gendaw

¹ Peddelendem mu ne se ketapusan ne nga gedaw duuning melised gupiya ne ngak panahun.

² Ay pinetail ne nga getaw su gegulingen na run nilan bu' suk selapi'. Melipetaasen ilan bu' mesaya'saya'en; menampela' ilan, mesungal ri se ngang megulang nilan, ndi' metau mekpesalamat, bu' gena' diyusnun;

³ nda'i dlelaat nilan, ndi' mekepasaylu ri se ngad duma, pedlaatan nilan sud dengeg ned duma, ndi' ilan mekepegeng ri se gegulingen bu' mbelu'; gemetan nilan sung melengas;

⁴ menlu'ib, mepesegaren bu' mesaya'saya' gupiya; pelebunen nilan su dleliyag rini seg benwa sinangkali' sed Diwata.

⁵ Mekpelaunglaung ilan ned diyusnun ma'ad binibay nilan sung metuud ne ga'em run nini. Liyaway mu su nga getaw neng maa' senilan.

⁶ Duma senilan memenaik ri se nga ginumbelayan arun ilaren su nga dlibun neng melemu merunggatan neng mi'ulipen sek pekpekesala' bu' mi'uwit seng mikeleseles neng melaat ne ngak tinguha'.

⁷ Nga dlibun keni kanunay minantu neng meketu'un seg begu ne ngag betang, ma'ad ndi' ilan gaid mekesuun seng metuud neng minsahi ned Diwata.

⁸ ☆ Na, seng maa' run nek pebiyan, si Jannes bu' si Jambres* sinumupak ri ni Moses. Nga getaw keni sinumupak rema ri se kemetuuran. Gena'

☆ **3:8 3.8:** Exodo 7.11. * **3:8 3.8** si Jannes bu' si Jambres: *Ngang madyikiru nek taga Ehipto bu' sinumupak ri ni Moses sumala' se gesuyen ne ngag Judeo (Enlengay niyu seg Exodo 7.22; 9.11).*

ginsaktu suk pengena'ena' ne nga dlai keni bu' miktalu' ilan ne suk pektu'u genda'irunik paluun.

⁹ Ma'ad ndi' ilan mekepeddayun se ngag binaal nilan tendeng ay me'ita' gaid se dlaunan su kebural nilan, maa' seng mihitabu' ri senilan ni Jannes bu' ni Jambres.

Ketapusan ne ngak Pemandu'

¹⁰ Ma'ad dya'a, sinunud mu suk tinendu'u, suk pedleketubu'u, bu' su ketuyu'an'u ri se ketubu'; misuunan mu suk pektu'uu, suk pekpebaba'u, suk pekpetail'u, suk pekeme'inentusen'u,

¹¹ ✧ su ngak pedlutus bu' su ngak pegantus'u neng misegaran'u ritu seg Antiyuk, seg Ikonio, bu' sed Listra! Ma'ad linuwasu ne Ginu'u buwat se dlaunan keni.

¹² Suk salasala ne dliyagaan medleketubu' ned diyusnun riin sek pekesalabuuk ri ni Christ Jesus lutusen gaid;

¹³ ma'ad sung melaat ne nga getaw bu' su ngang mikpelaunglaung meksamet sek pekeme-laaten, menlimbung tu se ngad duma, bu' melim-bungan ilan rema.

¹⁴ Ma'ad para seni'a, peddayun'a se nga keme-tuuran nek tinendu' ri seni'a bu' tinu'uwan mu gupiya. Mi'ilala mu bu' ta' su ngang mentetendu' mu,

¹⁵ bu' peddelendem mu ne gatad pa sek pekebata' mu, misuunan mu na sug Bala'an ne Kesulatan, neng mikegbegay ri seni'a nek tinawan neng migunut ri seni'a tu se keluwasan pebiyan sek pektu'u riin ni Christ Jesus.

✧ **3:11 3.11:** **a** Su Ngak Pimbaal 13.14-52. **b** Su Ngak Pimbaal 14.1-7. **c** Su Ngak Pimbaal 14.8-20.

¹⁶ Su dlaun neng misulat ri se Kesulatan pisulat ned Diwata bu' megamit ini para sek pektendu' se kemetuuran, bu' sek pekpemaag, pedleddeng sek sayep bu' pektendu' pegendunen run sek pedleketubu' neng metareng,

¹⁷ arun su getaw neng menibeli ri sed Diwata me'andam gupiya bu' meketu'un se dlaun neng melengas nek terbahu.

4

¹ Riin seng metungenga'an ned Diwata bu' ni Christ Jesus, neng megukum ri sek tetubu' bu' seng minatay; bu' tendeng ay mpuli' giin sek pedlegeseg gisip Gari', megandyu'u ri seni'a,

² neg wali mu sung minsahi ned Diwata. Peddayun'a sek pegwali isan laa panahunay run. Runggatay mu su nga getaw, pemaag mu ilan, bu' ulikseg mu ilan pebiyan sek pektendu' ned duuni pekpelugbak.

³ Ay mateng suk panahun ne su nga getaw ndi' na menginengeg seng melengas nek penendu'an, ma'ad giinik sunuren nilan su gegulingen nilan nek tinguha' bu' menguwan ilan ne gegulingen nilan neng melaun ne ngang mentetendu' neng megasuy ri senilan se dliyagan nilan merengeg.

⁴ Ndi' ilan na menginengeg se kemetuuran bu' ndi' se ngak sinugilen neg binaal ma'aray ne nga getaw.

⁵ Ma'ad dya'a, kina'enlan kanunay'a mekpengeng ri se gegulingen mu riin se dlaun ne ngak panahun; antus mu su keliseran, baal mu su ketendanan neng mengwawali se Gempiya ne

Gesuyen, bu' baal mu su dlaun ne ketendanan mu gisip sesugu'en ned Diwata.

⁶ Para senaan, suk panahun minateng na ne gaku' mbaal ned dulang; ay ndi' na mekpayat muli'u na tu seniin.

⁷ Binaal'u su gekteb se gemaal'u sek saliyen se gebek bu' mitubus'u gaid ini. Iningatan'u suk pektu'uu.

⁸ Aas, duuni inandam para senaan ne ganti se keddaagan sek pekpemetareng ri senaan duma sed Diwata, neg begay ri senaan ne Ginu'u, sung metareng neng Mengengukum. Se Gendaw ketu, gena' na run gaku' sug begayan, bu' ndi' su dlaun neng mikperateng duma sek petail sek peddatengen.

Gegulingen ne ngak Pemandu'

⁹ Penentuway mu gaid neng mekesempun'a mekerini senaan;

¹⁰ ☆ ay binelengu ni Demas tendeng sek pekpetail seg benwa keni bu' miritu giin sek Tesalonica. Si Cresente miritu se Galacia bu' si Tito miritu sed Dalmacia.

¹¹ ☆ Si Lucas ra runik sementaun'u rini. Perunut mu ri seni'a si Marcos sek peddini mu tendeng ay mekegabang giin ri senaan seg baalen'u.

¹² ☆ Sinugu'u si Tikicus sek pedditu seg Efeso.

¹³ ☆ Sek peddini mu uwit mu ri senaan su dlambung'u neg binilin'u ritu sek Troas duma ni

☆ **4:10 4.10:** a Colosas 4.14; Filemon 24. b 2 Corinto 8.23; Galacia 2.3; Tito 1.4. ☆ **4:11 4.11:** a Colosas 4.14; Filemon 24. b Su Ngak Pimbaal 12.12, 25; 13.13; 15.37-39; Colosas 4.10; Filemon 24. ☆ **4:12 4.12:** Su Ngak Pimbaal 20.4; Efeso 6.21-22; Colosas 4.7-8. ☆ **4:13 4.13:** Su Ngak Pimbaal 20.6.

Carpus. Uwit mu rema su nga dlibru, labi na su nga dlibru neg binaal sek panit.

14 ✧ Si Alejandro nek platero mikegbaal neng melaat gupiya ri senaan. Su Ginu'u giin raing meksuli' ri se ngag binaalen.

15 Pegbantay'a ri seniin tendeng ay sinupaken gupiya sung minsahi ta.

16 Se guna nek pegatubang'u tu se gukuman arun sek pekpenaliped ri se gegulingen'u, nda'irun gairing migabang ri senaan. Pisaddanu nilan dlaunen. Ndi' ilan siya pesela'en ned Diwata run nini!

17 Ma'ad nda'u belengay ne Ginu'u bu' migbe-gay giin ri senaan nek sekeg, arun me'asuy'u tu sed duma suk tibuuk neng minsahi para merengeng nu dlaun ne nga gena' Judeo; bu' linuwasu buwat sek silut ne kemetain.

18 Bu' su Ginu'u medluwas ri senaan buwat se dlaun neng melaat bu' meguwit ri senaan se genda'i kelaatan tu sek Pidlegeri'aan tu se dlangit. Siya'en giin se genda'iruni gekteben! Metuman siya.

Su Ketapusan ne ngak Pengumusta

19 ✧ Mingumustau tu ni Priscila bu' ni Akila bu' sek pamilya ni Onesiforo.

20 ✧ Si Erastus mikpebilin se Corinto bu' si Tropimus binilin'u seng Miletus ay midlaru ma giin.

✧ **4:14 4.14:** **a** 1 Timoteo 1.20. **b** Ngak Salmo 62.12; Roma 2.6.

✧ **4:19 4.19:** **a** Su Ngak Pimbaal 18.2. **b** 2 Timoteo 1.16-17.

✧ **4:20 4.20:** **a** Su Ngak Pimbaal 19.22; Roma 16.23. **b** Su Ngak Pimbaal 20.4; 21.29.

²¹ Penentuway mu neng mekerinia se gendi' pa suk penteddaw.

Si Eubulus, si Prudens, si Linus bu' si Claudia, bu' su dlaun ne ngang mektetu'u mingumusta ri seni'a.

²² Su Ginu'u megunut ri se gispiritu mu.

Su kepiya ned Diwata mperiin se dlaunan niyu. Daal da ini.

Sug Begu Ne Kalegenan
New Testament in Northern Subanen

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Subanen, Northern)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

193ab46e-61e8-52e1-92f4-944939f948dd